

PESTERZSÉBETI BAROSS NÉMET NEMZETISÉG ÓVODA
 Székhely: 1201 Budapest, Baross utca 79. Tel/Fax: 283-3625 T: 289-0390
 Tagóvoda: 1201 Budapest, Baross u. 81. Tel: 283-0288
 OM 034711 E-mail: baross@barossovi.hu Honlap: www.barossovi.hu

SZMSZ 4. sz. Melléklet

Anafilaxiás sokk óvodai kezelésének eljárásrendje

Budapest Főváros XX. kerület Pesterzsébet Önkormányzata hosszútávú fenntartói elköteleződéssel biztosítja az allergiás megbetegedésben szenvedő gyermekek anafilaxiás sokk elkerülését célzó, annak biztonságos ellátáshoz szükséges EPIPEN Junior – 150 mikrogramm oldatos injekciókat, valamint EPIPEN – 300 mikrogramm oldatos injekciókat köznevelési intézményeiben.

Jogalap: Budapest Főváros XX. kerület Pesterzsébet Önkormányzatának fenntartói határozata

Az allergiás megbetegedések kezelése érdekében a Pesterzsébeti Baross Német Nemzetiségi Óvoda nevelőtestülete az alábbi eljárásrendet dolgozta ki.

Bevezetés: Az anafilaxia súlyos, életveszélyes allergiás reakció. A tünetek a gyermeknél allergiát kiváltó anyaggal (amelyet allergénnek is neveznek) való érintkezést követően másodperceken vagy perceken belül jelentkeznek. Az anafilaxia a szervezet immunrendszerének túlzott reakciója valamilyen, egyébként ártalmatlan anyagra, pl. bizonyos élelmiszerekre. A szervezet ezekre reagál és védekezésként kémiai anyagokat szabadít fel.

Az anafilaxiás reakció gyakori okai

- Élelmiszerek

Pl. tej, búza, tojás, diófélék, mogyoró, pekándió, szója, hal, kagyló – ezek az élelmiszer allergének idézik elő a súlyos anafilaxiás reakciók több, mint 30%-át.

- Rovarméreg

Pl. méhek, darazsak, lódarazsak, poszméhek – a felnőttek több, mint 3%-a, míg a gyermekek 1%-a érintett.

- Gyógyszerek

Pl. antibiotikumok, helyi érzéstelenítők, fájdalomcsillapítók.

- Latex

Pl. kesztyűk, tapaszok

- Fizikai stresszhatás (pl. edzés)

Nagyon ritkán, esetlegesen más tényezőkkel együttesen.

- Ismeretlen eredetű okok

A tünetek felismerése

Az anafilaxiás reakció egyértelmű jele, ha nagyon rossz közérzet alakul ki. A következő tünetek percekben belül megjelennek, így különösen fontos, hogy azonnal kezdje el a pedagógus a gyermeket kezelni.

- nehézlégzés, zihálás
- a nyelv duzzanata
- duzzanat/szorító érzés a torokban
- az arc/ajkak/szemhéjak duzzanata
- a beszéd akadályozottsága és/vagy rekedt hang
- köhécseles vagy folyamatos köhögés
- eszméletvesztés és/vagy összeesés
- sápadtság és elesettség (kisgyermek)
- A fenti felsorolás nem tartalmazza az összes tünetet.

Tünetek – Allergia: - Emésztő-rendszeri: szájzsibbadás, hasmenés, hányás, tartós étvágytalanság, testsúly csökkenés, hasi fájdalom, reflux (sok gyomorsav), gastritisz (gyomornyálkahártya-gyulladás), székrekedés. - Bőr: viszketés, csalánkiütés, ekcéma, dermatitisz (a bőr gyulladásos betegsége), gégeödéma. - Légúti: akadályozott orrlégzés, rohamokban jelentkező tüszentés, tartós rekedtség, köhögés, bronhitis, asthma, fülgyulladás. orális allergia szindróma. - Hematológiai (a vér ill. a nyirokrendszer betegségei): bőr és nyálkahártya vérzések, anémia (vérszegénység), eozinofília (az eozinofil fehérvérsejtek rendellenesen magas száma). - Idegrendszeri: fáradékonyság, ingerlékenység, alvászavar, viselkedés zavar, migrén. - Generalizált (állandósult): anafilaxiás sokk. - Egyéb: lassú növekedés, nem megfelelő súlygyarapodás. Azon gyermekek esetében, akik igazoltan, orvos által diagnosztizált allergiás betegségben szenvednek, a pedagógus mindig kérdezze meg a szülőt, esetleg a gyermek kezelőorvosát arról, hogy mire kell odafigyelni.

Azok, akiknek volt már anafilaxiás sokkjuk, kérjük a szülőket, hogy ezen gyermekek részére a szülő hozzon be egy adrenalin-tollat a jelével ellátva, melyet az óvodapedagógusának adjon át, az óvoda biztosítja a szakszerű tárolást. A fenntartó által biztosított 4db EPIPEN toll/intézmény

elsősorban a látens, orvos által nem diagnosztizált, de az óvodában súlyos allergiás tüneteket mutató anafilaxiás sokk esetére alkalmazható.

Anafilaxia kezelése

A pedagógus ismerje meg az allergiás gyermek allergiáját kiváltó allergéneket és az óvodai tartózkodás alatt állandóan kerüljék azokat! Nagyon fontos, hogy a pedagógusok ismerjék az anafilaxia tüneteit. Ha anafilaxiás reakció alakul ki, az önkormányzat által biztosított adrenalin injekció izomba történő beadását követően is minden esetben ki kell hívni a mentőket, mivel a tünetek újra kialakulhatnak, súlyosbodhatnak. Az adrenalin lehetőleg még az anafilaxia tüneteinek kialakulása előtt be kell adni. Az adrenalin érösszehúzódást okoz, ami fokozza a vérnyomást, segíti a vérkeringést és csökkenti a duzzanatot. Ezeken túl az adrenalin ellazítja a hörgőket és csökkenti a zihálást.

Mi az az EPIPEN/ illetve EPIPEN JR. adrenalin AUTO- INJEKTOR?

Hordozható, előretöltött, automata injekciós eszköz, amely adrenalin adagot, súlyos allergiás reakció esetén. Az auto injektort úgy tervezték meg, hogy életveszélyes anafilaxiás reakció veszélye esetén a (betegek saját maguk is) kisgyermek óvodai ellátása esetén a pedagógus is használhassa egy meghatározott adrenalin adag combizomba juttatására. Minden készülék csak egyszer használatos. a) A készülék felépítése

Kék védőkupak: Megakadályozza az eszköz akaratlan aktiválását. Utasítások (1-2): Átfogó, lépésről lépésre haladó útmutató magán a készüléken elhelyezve – vészhelyzet esetén lehetővé teszi a gyors alkalmazást Ellenőrző ablak (3): Ellenőrizték rendszeresen és bizonyosodjanak meg arról, hogy az oldat tiszta és színtelen. Ha az oldat elszíneződik, forduljanak a kezelőorvoshoz egy új készülékért - jelzés a vezetőség irányába, akik intézkednek az új tollak beszerzéséről! Narancssárga tüvédő tok: Ez a tok fedve tartja a tűt mind a használat előtt, mind pedig utána.

Az eszköz használata

A pedagógus vegye ki a tollat a hordozható tokból. Fektesse le a gyermeket úgy, hogy lába enyhén emelt helyzetben legyen a véráramlás elősegítése céljából, vagy üljön fel, ha légzési nehézsége van.

A pedagógus fogja meg a készüléket és vegye le a kék védőkupakot. A „kék vége az ég felé, a narancssárga vége a gyermek combja felé” néz.

A pedagógus tartsa a tollat kb. 10 cm-es távolságra a gyermek combja külső oldalától. A készülék narancssárga vége irányuljon a gyermek combjának külső oldala felé.

A pedagógus üsse határozott mozdulattal a gyermek combjába merőleges (90o-os) szögben a tollat, majd tartsa ott szorosan 3 -5 másodpercig.

A tollat ezt követően a pedagógus távolítsa el és tegye azt biztonságos helyre. A narancssárga tűvédő tok be fogja fedni a tűt.

Hívja a mentőket a 104-es vagy 112-es segélyhívó számok egyikén és mondja a telefonba az „anafilaxia” szót. A gyermek maradjon fekvő vagy ülve és legyen mellette a pedagógus mindaddig, amíg meg nem vizsgálja a kikerkeztet orvos.

Az eszméletlen gyermeket stabil oldalfekvésbe kell helyezni.

Mi a különbség az EPIPEN és az EPIPEN JR. között?

Mindkettő adrenalint tartalmaz, de különböző mennyiségben. Ha 30 kg-nál nagyobb a súlya, akkor az EPIPEN-re van szüksége. 7,5 kg – 30 kg közötti testsúly esetén az EPIPEN JR. a megfelelő. Az orvos határozza meg, hogy melyik készülék alkalmas az gyermekek számára.

Hogyan tudhatja meg a pedagógus, hogy működött-e a készülék és megkapta-e a gyermeke a szükséges adrenalin adagot?

Amikor a pedagógus a gyermek combjába üti a tollat, a tű kioldódik és az adrenalin adag beáramlik a combizomba. A készülék eltávolítása után a narancssárga tűvédő tok elfedi a tűt és az ellenőrző ablak sötétté válik. A készülékben visszamarad egy kis mennyiségű adrenalin, ami teljes mértékben normális. A gyermek láthatóan gyorsan érezni kezdi, hogy az adrenalin hatni kezd.

Fontos tudnivaló: mindegyik auto-injektor csak egyszer használatos!

Légbuborék van a készülékben, ettől még használható? A buborék nitrogéngázból áll és teljesen normális, hogy ilyen buborékok észlelhetők. A buborékok nem befolyásolják a toll működését és a hatását.

Az EPIPEN JR adrenalin AUTO- INJEKTOR eszköz tárolása

Az adrenalin fényérzékeny. Az auto-injektort a külső csomagolásában mindig 25 C° alatti hőmérsékleten szükséges tárolni. Azonban hűtőbe nem szabad tenni és fagyasztani sem szabad, továbbá ne legyen extrém hőhatásnak sem kitéve! Ha az adrenalin levegővel vagy fénnel

érintkezik, gyorsan lebomlik és rózsaszín vagy barna színű lesz. Ellenőrizni szükséges időről időre az auto-injektor fecskendőjét, hogy az oldat továbbra is tiszta és színtelen-e. A lejáratú idő eléréstével – vagy elszíneződés, illetve csapadék (szilárd részecskék) jelenléte esetén korábban is – cserélni szükséges az auto-injektort.

Az eszközt a lejáratú időn túl nem szabad használni, ezért a lejárati időt rendszeresen ellenőrizni szükséges. A lejáratú idő után mielőbb új toll beszerzése szükséges.

Az eljárásban érintett felelős mobiltelefonján használjon lejáratú idő riasztó szolgáltatást, amely emlékezteti, ha a toll szavatossága hamarosan lejár. A lejárt szavatosságú, fel nem használt tollat csomagolásával együtt a szakrendelőkben megtalálható veszélyesanyag-gyűjtőbe kell elszállítani.

A lejáratú idő figyeléséért felelős tájékoztassa az igazgatót, az EPIPEN szükséges pótlására.

Eljárás óvodában és az óvodán kívüli programok szervezése esetén, amennyiben allergiás gyermek van az óvodában, illetve a pedagógus csoportjában

A szülő feladata:

- Az eljárásrend függelékében szereplő adatlap kitöltése és leadása, a gyermeket nevelő pedagógus részére gyermeke orvos által megállapított diagnózisáról.
- A gyermek állapotáról való folyamatosan tájékoztatása a gyermekét nevelő pedagógusokat.
- Hozzájárulás megadása az EPIPEN (adrenalin) injekció beadásához, amennyiben az óvodában kialakult ez idáig látens allergiás tünetek esetén erre szükség van.
- A gyermek kezelőorvosa elérhetőségének biztosítása.

Az igazgató feladata:

- Az alkalmazottak felkészítésének megszervezése a képzésekre, az allergiás gyermekek ellátására. - A szülők tájékoztatása az óvoda feladatainak ellátásáról.
- Kapcsolattartás az egészségügyi ellátórendszerrel és a fenntartóval.
- A szülői nyilatkozatok elkészítése a diagnosztizált és látens allergiára vonatkozóan. - A képzettségek megszerzése után a munkaköri leírások kiegészítése, a követelmények megfogalmazása.
- A szakmai és működési dokumentumok kiegészítése az új feladatellátással.
- Gondoskodik az elhasznált EPIPEN/EPIPEN JR. injektor utánpótlásáról.

- Az EPIPEN/EPIPEN JR. injektor helyének kijelölése és láthatóvá tétele (megjelölt hely), annak érdekében, hogy minden pedagógusok ismerje azt.

A pedagógus feladata:

- A diagnosztizált allergiás gyermek adatainak begyűjtése a szülőtől, nyilatkozatok dokumentálása és az EPIPEN/EPIPEN JR. injekciók tárolásának biztosítása.
- A látens allergiára vonatkozó nyilatkozatok begyűjtése.
- Az alkalmazottak tájékoztatása, hogy a csoportjában allergiás gyermek van. Annak bemutatása, hogy milyen allergiában szenved a gyermek és annak mik lehetnek a tünetei.
- A csoportjába járó gyermekek korosztálynak megfelelő felkészítése az anafilaxiás sokk felismerhető jeleire, a veszélyes allergének megismertetése.
- Az EPIPEN/EPIPEN JR. injektor használata után azonnal értesíti a mentőket, a szülőt és az intézmény igazgatóját.
- Ellenőrizzé időről időre az auto-injektor fecskendőjét, hogy az oldat továbbra is tiszta és színtelen-e.
- A lejáratí idő elérkeztével. vagy elszíneződés, illetve csapadék (szilárd részecskék) jelenléte esetén korábban is – tájékoztassa az igazgatót a csere szükségességéről, majd cserélje le az auto-injektort.

A nevelőmunkát segítő csoportos dajka feladata:

- Legyen tisztában azzal, hogy a csoportjában allergiás gyermek van. Tudja, hogy milyen allergiában szenved a gyermek és annak mik lehetnek a tünetei.

Budapest, 2026. 09.01.

.....
Uicz-Juhász Vivien
igazgató

Nyilatkozat orvos által diagnosztizált allergiás betegségről, továbbá anafilaxiás sokk esetén az EPIPEN/EPIPEN JR. beadásának engedélyezéséhez

Alulírott
szülő/gondviselő* nevű kisgyermek
szülője/gondviselője* nyilatkozom, hogy gyermekem - a szakorvos által igazoltan (igazolás mellékletként csatolva) az alábbi allergiás betegségben szenved:

.....

A betegség általános tünetei:

.....

.....

.....

.....

.....

Kérem az óvoda igazgatóját és pedagógusait, hogy gyermekem óvodai ellátása alatt vegyék figyelembe a csatolt diagnózist. Amennyiben gyermekemnél súlyos, életveszélyes allergiás reakciós tünetek, anafilaxiás sokk jelentkezik engedélyezem az EPIPEN/EPIPEN JR. adrenalininjekció beadását.

Kelt:

.....

szülő aláírása

*Megfelelő rész aláhúzendó

**Nyilatkozat látens, orvos által nem diagnosztizált, de az óvodában súlyos allergiás
tüneteket mutató anafilaxiás sokk esetére az EPIPEN/EPIPEN JR. beadásának
engedélyezéséhez**

Alulírott

szülő/gondviselő* nevű kisgyermek

szülője/gondviselője* nyilatkozom, hogy amennyiben gyermekemnél súlyos allergiás tüneteket tapasztalnak az óvodai nevelési időben és az vélhetően anafilaxiás sokkot idéz elő, hozzájárulok, hogy részére az EPIPEN/EPIPEN JR. adrenalin injekciót adjanak be.

Kelt:

.....

szülő aláírása

*Megfelelő rész aláhúzendó

EPIPEN használatának nyilvántartása

..... Székhely/Tagóvoda

Nyilvántartás vezetéséért felelős személyek:

..... Igazgató/ Igazgatóhelyettes/ Tagintézmény-igazgató

.....EPIPEN felelős

Ssz.	Dátum	EPIPEN injekcióban részesülő neve	Vezető aláírása

